

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Zachystalové a soudců JUDr. Ivy Zemanové a JUDr. Michala Fridricha ve věci

žalobce:

P. S., narozený dne
bytem
adresa pro doručování
zastoupený advokátkou JUDr. Martinou Mervartovou, Ph.D.
sídlem Václavské náměstí 11, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému:

Česká Republika - Ministerstvo spravedlnosti, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení 5 324 703,50 Kč s příslušenstvím a 970 000 Kč s příslušenstvím
k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. 11. 2020,
č. j. 11 C 90/2019-133,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích III., V., VII. a VIII. **potvrzuje.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 15 730 Kč do 15 dnů od jeho právní moci k rukám advokátky JUDr. Martiny Mervartové, Ph.D.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně zastavil řízení v části, ve které žalobce požadoval zaplacení částky 419 703,50 Kč (výrok I), uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci úrok

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Bartáková.

z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 419 703,50 Kč za dobu od 2. 8. 2019 do 8. 10. 2019 (výrok II), dále částku 255 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně od 2. 8. 2019 do zaplacení (výrok III), zamítl žalobu v části, ve které žalobce požadoval zaplacení částky 4 650 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částek 5 324 703,50 Kč od 31. 7. 2019 do 1. 8. 2019 a 4 650 000 Kč od 2. 8. 2019 do zaplacení (výrok IV), uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 70 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně od 6. 3. 2020 do zaplacení (výrok V), zamítl žalobu v části, ve které žalobce požadoval zaplacení částky 900 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částek 970 000 Kč od 29. 7. 2019 do 5. 3. 2020 a 900 000 Kč od 6. 3. 2020 do zaplacení (výrok VI), uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci k rukám jeho advokátky na náhradě nákladů řízení částku 103 478 Kč (výrok VII) a dále povinnost zaplatit České republice - Obvodnímu soudu pro Prahu 2 na náhradě nákladů řízení částku 420 Kč (výrok VIII), přičemž ke všem plněním stanovil lhůtu patnácti dnů od právní moci rozsudku.

2. Soud I stupně tak rozhodl tak o žalobních požadavcích žalobce:

1) Na zaplacení částky 5 324 703,50 Kč s příslušenstvím jako náhrady škody a nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním odůvodněným tím, že dne 26. 9. 2013 došlo k zahájení úkonů trestního řízení proti žalobci ve věci podezření ze spáchání zvláště závažného zločinu podvodu dle § 209 odst. 1, 5 písm. a) tr. zák., kterým měl způsobit Bytovému družstvu [redacted] (dále jen „BD [redacted]“) škodu v minimální výši 14 222 523,38 Kč, dne 3. 12. 2015 byla podána obžaloba proti žalobci a panu M. [redacted] Š. [redacted] trestní stíhání bylo ukončeno rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „KS HK“) ze dne 27. 11. 2017, který zprostil žalobce obžaloby, proti tomuto rozsudku podal státní zástupce odvolání, které však bylo zamítnuto usnesením Vrchního soudu v Praze (dále jen „VS Praha“) ze dne 15. 8. 2018; prošetřující rozsudek KS HK nabyl právní moci dne 15. 8. 2018. V důsledku předmětného trestního stíhání vznikla žalobci jednak škoda, jednak nemajetková újma. Pokud jde o škodu, jedná se o částku ve výši 252 103,50 Kč, kterou žalobce zaplatil na nákladech obhajoby svému obhájci, a dále o částku 72 600 Kč, kterou žalobce vynaložil na vypracování znaleckého posudku č. 2388/23/2017 Ing. Arch. Musálka, přičemž znalecký posudek byl nezbytným důkazem k prokázání nevinu žalobce a pro vyvrácení verze obžaloby opírající se o znalecký posudek znalce Ing. Michálka. Žalobci tak vznikla škoda v celkové výši 324 703,50 Kč. K nemajetkové újmě uvedl, že trestní řízení trvalo 5 let, po celou dobu byl vystaven enormnímu tlaku, a to jak s ohledem na výši tvrzené škody (cca 14,5 mil. Kč), tak s ohledem na medializaci celého případu, před vynesením konečného rozsudku byl opakovaně označován za pachatele tvrzeného trestného činu v několika lokálních denících, stejně tak se stalo i v rámci reportáže České televize a v pořadu Očima Josefa Klímy na TV Prima. Tato veřejná medializace vedla k tomu, že žalobce byl opakovaně verbálně a v jednom případě i fyzicky napadán ze strany některých osob a očeřován. Rovněž došlo k zapálení automobilu M. Š. [redacted], který byl rovněž s žalobcem obviněn a následně viny zproštěn, motiv a pachatelé tohoto činu nebyli do dnešního dne zjištěni, nicméně souvislost s předmětným trestním stíháním je zřejmá. I tato událost měla zásadně negativní vliv na život žalobce a jeho celé rodiny. Popsaná neblahá situace dopadla jak do osobní sféry žalobce, tak jeho rodiny. V průběhu trestního řízení došlo k poškození vztahů žalobce jak v rámci jeho rodiny, tak s jeho známými a přáteli, kteří nechtěli být spojováni s osobou, která měla „okrádat již jednou okradené“. I přestože opravdoví přátelé žalobci věřili, trestní řízení a zejména prezentace v médiích vyvolávala i v nich pochybnosti a narušila důvěru ve vztahu k žalobci. Tato sociální izolace se projevovala také i v zaměstnání žalobce, kdy mnohé osoby s žalobcem ze shora uvedených důvodů vůbec nechtěly jednat a tato situace navíc do určité míry nadále přetrvává, neboť s ohledem na nedůvěru části veřejnosti ve výsledky vyšetřování, resp. soudní rozhodnutí a zejména s ohledem na negativní medializaci osoby žalobce, jsou mnohé osoby nadále přesvědčeny o vině žalobce a v tomto smyslu s ním jednájí i nadále. Dále uvedl, že mu byly v rámci vyšetřování zablokovány bankovní účty u Komerční banky, ze kterých

do té doby prováděl pravidelné platby, a rovněž byly zablokovány všechny nemovitosti ve vlastnictví žalobce uvedené v usnesení KS HK ze dne 13. 12. 2018, se kterými nemohl nakládat až do prosince 2018, kdy došlo ke zrušení zajištění (usneseními KS HK ze dnů 11. a 13. 12. 2018). Nemožnost nakládat s nemovitostmi a s bankovními účty trvala po celou dobu trestního stíhání a byla zrušena až po nabytí právní moci zprošťujícího rozsudku. I tato skutečnost měla závažný negativní vliv na ekonomickou situaci žalobce a jeho rodiny, zejména s přihlédnutím k výši nákladů vynakládaných v průběhu řízení na obhajobu a též k tomu, že manželka žalobce byla na rodičovské dovolené a žalobce měl hypoteční úvěr na nemovitosti. Musel provádět platby v hotovosti a půjčovat si od rodičů. S ohledem na popsanou dlouhotrvající újmu, která je navíc nevratná, způsobenou orgány státní moci předmětným nezákonným trestním stíháním žalobce, a to jak v podobě snížené kvality života po dobu trestního stíhání v délce trvání 5 let (medializace kauzy, ztráta důvěry v osobním životě, v zaměstnání, zákaz dispozice s vlastním majetkem), tak v podobě rozvrácených vztahů žalobce s jeho rodinou a přáteli, dále v podobě poškození dobré pověsti žalobce, jejíž náprava je z velké míry nemožná, požadoval žalobce poskytnout náhradu nemajetkové újmy, a to ve výši 5 000 000 Kč, tj. 1 000 000 Kč za každý započatý rok trvání trestního řízení. S ohledem na povahu trestní věci, kdy mu obžalobou bylo kladeno za vinu, že způsobil škodu ve výši přes 14 222 523,28 Kč a insolvenční správce uplatnil nárok na náhradu škody ve výši 18 629 874 Kč, a dále s ohledem na míru způsobené újmy a závažnost zásahu do svého života považoval žalobce takto stanovenou výši náhrady za zcela přiměřenou. Požadavky na náhradu uvedené škody a nemajetkové újmy žalobce uplatnil u žalovaného dne 30. 1. 2019.

Žalovaný žalobou uplatněný nárok v plné výši neuznal s tím, že k projednání žádosti došlo dne 3. 10. 2019, přiznal žalobci náhradu nákladů obhajoby v plné výši, tj. v částce 324 703,50 Kč, a dále konstatoval, že v předmětném trestním řízení bylo vůči žalobci vydáno nezákonné rozhodnutí, za což se žalobci omluvil, a přiznal žalobci na náhradě nemajetkové újmy částku 95 000 Kč (2 500 Kč za 1 měsíc trestního stíhání, tj. částku 95 000 Kč za 38 měsíců). Celkovou částku ve výši 419 703,50 Kč žalovaný poukázal na účet žalobce dne 4. 10. 2019. Účastníci učinili nesporným, že k úhradě došlo dne 8. 10. 2019. Při jednání konaném dne 1. 7. 2020 vzal žalobce v rozsahu zaplacené částky svou žalobu částečně zpět.

2) Na zaplacení částky 970 000 Kč s příslušenstvím jako náhrady nemajetkové újmy způsobené dalším nezákonným trestním stíháním, a to s odůvodněním, že usnesením ze dne 19. 8. 2015 bylo zahájeno jeho trestní stíhání, následně byl obžalován a probíhalo hlavní líčení u Okresního soudu v Pardubicích (dále jen „OS Pardubice“), ten jej rozsudkem ze dne 27. 6. 2016 uznal vinným ze spáchání zločinu zpronevěry dle § 206 odst. 1, odst. 4 písm. d) tr. zák. a uložil mu nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře 3 let a 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou. Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání a KS HK usnesením ze dne 5. 10. 2016 rozsudek soudu prvního stupně v celém rozsahu zrušil a věc vrátil státnímu zástupci k došetření. Následně byla státním zástupcem dne 28. 6. 2017 podána k OS Pardubice nová obžaloba s totožnou právní kvalifikací. OS Pardubice usnesením ze dne 24. 8. 2017 věc opětovně vrátil státnímu zástupci k došetření. Státní zástupce následně dospěl k závěru, že trestní stíhání žalobce je nepřijatelné z důvodu překážky věci již pravomocně rozhodnuté, a to s ohledem na shora uvedená rozhodnutí vydaná v trestní věci vedené vůči žalobci a M. Š. [REDAKCE] u KS HK. Okresní státní zastupitelství v Pardubicích (dále jen „OSZ Pardubice“) tak usnesením ze dne 30. 4. 2019, které nabylo právní moci dne 29. 7. 2019, trestní stíhání žalobce zastavilo. Trestní řízení trvalo celkem 4 roky, po celou dobu byl vystaven enormnímu tlaku, což mělo zásadně negativní vliv na jeho život. Celá neblahá situace negativně dopadla jak na žalobce, tak na jeho rodinu. V úvahu je rovněž nutné vzít skutečnost, že žalobce byl soudem prvního stupně nespravedlivě odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody ve výměře 3 let a 6 měsíců. Tato skutečnost pochopitelně zásadně zvýšila míru tlaku na psychický stav žalobce a jeho blízkých a zejména vedla i k poškození vztahů žalobce jak v rámci rodiny,

tak s jeho známými a přáteli. Pokud by navíc žalobce z obavy z vyššího trestu (příčemž horní hranice u předmětného zločinu činila až 8 let) a zejména s ohledem na negativní zkušenost se soudem prvního stupně a jeho nespravedlivé rozhodování došel k závěru, že v předmětném trestním řízení nepodá odvolání, skutečně by jednání orgánů činných v trestním řízení a rozhodnutí soudu vedlo k tomu, že by, ač nevinný, nastoupil a vykonal trest v podobě odnětí svobody. To by nepochybně mělo zásadní a neodstranitelné dopady na jeho následný život. Zdůraznil, že vůči němu byla vedena dvě trestní stíhání pro údajně dvě věci, přičemž v této posuzované trestní věci byl nejprve odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a následně z důvodu věci nakonec dříve pravomocně skončené (druhé trestní věci) bylo posuzované trestní stíhání zastaveno. Obě trestní stíhání vnímá jako zásadně nespravedlivá, nemůže jít k jeho tíži, že policejní orgán vedl dvě samostatná trestní stíhání. Od samého počátku byla tato skutečnost policejnímu orgánu známa a mohl věc spojit od samého začátku, což se nestalo. Naopak ze strany orgánů činných v trestním řízení došlo k několika zásadním pochybením, a to jak ze strany policie, státního zástupce, tak dokonce ze strany OS Pardubice, který i vydal odsuzující rozsudek. Opakovaně poukazoval na skutečnost, že trestní stíhání je nepochopením fungování družstva, že se ničeho nedopustil. Není odpovědný za postup orgánů činných v trestním řízení, naopak se cítí jimi velmi poškozen. [REDAKCE] nejsou velké město a skutečnost, že je trestně stíhán a že byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, se velmi rychle mezi lidmi po městě rozšířila. Celou situaci neblaze nesl, záměrně nechodil ven, neustále byl ve stresu. Takto vzniklou nemajetkovou újmu požadoval nahradit v penězích, a to částkou ve výši 1 000 000 Kč, kterou s ohledem na míru způsobené újmy a závažnost zásahu do svého života považoval za zcela přiměřenou výši odškodnění. Požadavek u žalovaného uplatnil žádostí doručenou dne 5. 9. 2019, žalovaný věc vyřídil stanoviskem ze dne 11. 12. 2019, ve kterém mu (vedle náhrady nákladů obhajoby) přiznal náhradu nemajetkové újmy ve výši 30 000 Kč (za 1 měsíc částku 2 500 Kč a zohlednil pouze období od 15. 8. 2018 do 29. 7. 2019, tedy pouze za část doby, po kterou trestní stíhání u OS Pardubice pokračovalo po pravomocném skončení trestního stíhání u KS HK).

Žalovaný ani tento žalobou uplatněný nárok neuznal a přiznané odškodnění měl za přiměřené.

3. Soud I. stupně vyšel ze zjištění tak, jak jsou zachycena v bodech 16 až 32 odůvodnění napadeného rozsudku, na které lze pro stručnost odkázat.
4. Soud I. stupně předně rozhodl v souladu s § 96 odst. 2 o. s. ř. a řízení v rozsahu zpětvzetí žaloby zastavil (výrok I).
5. Po právní stránce soud prvního stupně žalobou uplatněné nároky posoudil podle OdpŠk (ust. §§ 5, 7, 8 odst. 1, 14, 15 a 31a odst. 1) a s odkazem na rozsudek NS ČR sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 či nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3193/10), dle nichž „při důsledném respektování presumpce nevinny představuje každé trestní řízení významný zásah do soukromého a osobního života trestně stíhaného a negativně se dotýká jeho cti a dobré pověsti. Takový zásah je o to intenzivnější, prokáže-li se následně, že se skutek, z něhož byl jednotlivec obviněn a obžalován, nestal, případně nebyl trestným činem“. Vznik nemajetkové újmy při nezákonném trestním stíhání se tedy v určitém základním (obecném) rozsahu presumuje. Na poškozeném pak je, aby v řízení tvrdil a prokázal konkrétní formu a intenzitu takové újmy. Pokud jde o kritéria, která je při posuzování nemajetkové újmy a stanovení formy či výše zadostiučinění nutno zejména zvažovat, tj. povaha trestní věci, délka trestního stíhání, a především dopady trestního stíhání do osobnostní sféry poškozené osoby, vyplynulo z provedení dokazování:

1) Ohledně řízení u KS HK, že žalobce byl stíhán pro trestný čin porušení povinnosti při správě cizího majetku dle § 220 odst. 1, odst. 3 tr. zák., za který mu hrozil trest odnětí svobody ve výměře 2 až 8 let. Byl tedy ohrožen poměrně vysokou trestní sazbou a v případě uznání viny by mu mohl být uložen i trest odnětí svobody nepodmíněný, čehož se žalobce na základě zkušenosti ze souběžně vedeného řízení u OS Pardubice musel důvodně obávat. Navíc mu bylo

kladeno kladeno za vinu způsobení škody ve výši 14 222 523,38 Kč, kdy BD [REDAKCE] se připojilo s požadavkem na náhradu dokonce ve výši 25 000 000 Kč, později redukováným na částku 18 629 874 Kč. Žalobce byl stíhán pro majetkový trestný čin, se kterým obvykle bývá spojeno nižší společenské odsouzení než např. u trestných činů proti životu a zdraví či lidské důstojnosti; to však v případě žalobce neplatilo. Jednalo se o věc, kde již byli lidé jednou podvedeni, byla to mimořádně citlivá záležitost a společenský odsudek zde byl naopak velmi vysoký. Žalobce byl osobou zcela bezúhonnou, kdy nebyl postížen ani za přestupek, a obžaloby byl pak zproštěn dle § 226 písm. a) tr. ř., tj. z důvodu, že se stíhaný skutek vůbec nestal. To jsou vše okolnosti, která intenzitu vzniklé nemajetkové újmy (dosti podstatným způsobem) zvyšují. Trestní stíhání trvalo 3 roky a téměř 2 měsíce. Následně bylo ještě rozhodováno o zrušení zajištění majetku žalobce (s právní mocí ke dni 28. 12. 2018), což dobu, po kterou žalobce čelil důsledkům trestního stíhání, prodloužilo o další 4 měsíce. Zohlednit však nelze dobu od podání trestního oznámení do zahájení trestního stíhání, neboť tato doba a zásahy zde případně vzniklé nejsou v příčinné souvislosti s až následně vydaným usnesením o zahájení trestního stíhání, od kterého se odvíjí odpovědnost žalovaného za vznik nemajetkové újmy a povinnost k případné náhradě. Stejně by tomu bylo, kdyby po prověření věci nebylo trestní stíhání vůbec zahajováno a kdy by zde absentovalo rozhodnutí později označené za nezákonné jako odpovědností titul. S ohledem na shora učiněná skutková zjištění o průběhu trestního řízení má soud za to, že uvedenou dobu je možné považovat za přiměřenou skutkové a procesní složitosti a rozsáhlosti věci. Při hodnocení újmy vzniklé z nezákonného trestního stíhání je však více než přiměřenost délky rozhodná délka trestního stíhání jako taková. Doba tří let a dvou, resp. šesti měsíců, po které předmětné trestní stíhání (resp. jeho účinky) trvalo a po kterou mohlo na žalobce negativně působit, je nutno označit za objektivně dlouhou, a délku trestního stíhání je tak nutno považovat za kritérium, které intenzitu nemajetkové újmy zvyšuje. Nebylo prokázáno, že by trestní stíhání bylo vůči žalobci zahájeno a dále vedeno nějak svévolně či dokonce šikanózně. Řízení nevykazovala procesní vady. K tíži státu je však nutno přičíst, že zahájení trestního stíhání a následná obžaloba byly založeny na koncepčně zcela vadně zpracovaném znaleckém posudku, navíc znalcem bez příslušného oprávnění. Byly prokázány výrazné dopady do osobní roviny žalobce. Jednak trpěl nervozitou, měl obavy o budoucnost svou i své rodiny, což pak vyústilo i v drobné psychické problémy, pro které se žalobce svépomocně léčil. Tento následek však částečně souvisel i se souběžně vedeným řízením u OS Pardubice. Zejména je však nutno zdůraznit, že žalobce získal hluboký pocit křivdy plynoucí z toho, že za významnou pomoc při záchraně bytového komplexu byl nakonec trestně stíhán. Prokázány byly i dopady do rodinného života. Manželka žalobce sice podporovala, ale současně mu vyčítala, že se do předmětného projektu vůbec pouštěl, v důsledku čehož se rodina dostala do této situace, že se s ní nechťejí bavit její kamarádky, což vztahy mezi manželi narušovalo. Žalobce jistě negativně nesl, že sama jeho manželka čelila útokům jednoho z družstevníků. Trestní stíhání se dotklo i rodičů žalobce, kteří čelili narážkám, pomluvám, kvůli čemuž raději odešli do předčasného důchodu a nakonec i změnilo bydliště. Zejména otec žalobci vyčítal, že kvůli němu je rodina v takové situaci, a dodnes mu to neodpustil. Na druhou stranu je nutno zmínit, že rodiče půjčili žalobci peníze na splácení hypotéky, na úhradu služeb advokáta. Bratr žalobce též podpořil, pomohl mu sehnat přívýdělek, půjčil mu peníze. Bylo prokázáno, že informace o trestním stíhání se rozšířila do širokého okolí, a to zejména mezi družstevníky či lidmi na ně nějakým způsobem navázané, ale též mezi lidmi, kteří neměli s [REDAKCE] nic společného. Tomu významně napomohla medializace, kterou však nelze přičítat státu, když ze strany orgánů činných v trestním řízení nedošlo k porušení presumpce nevin. Policejní orgán vydal neutrální tiskovou zprávu, ze které pak bylo evidentně citováno v novinových článcích. Za porušení presumpce nevin pak nelze považovat ani vyjádření policejní mluvčí v televizní reportáži, které vyznělo negativně až v celkovém kontextu reportáže. Kontext, v jakém média o trestním stíhání žalobce informovala nelze orgánům činným v trestním řízení přičítat. V tomto rozsahu tedy došlo k přetržení příčinné souvislosti (viz rozsudek NSČR sp. zn. 30 Cdo 4280/2011) a medializaci

nelze klást k tíži státu. Rozšíření informace o trestním stíhání pak vyvolalo pomluvy, vyhýbání se kontaktům se žalobcem a členy jeho rodiny, ukazování si na ně prstem. To do určité míry přetrvává dodnes, nicméně to již nelze zcela přičítat státu. Státu nelze přičítat skutečnost, že lidé (zejména z okruhu družstevníků) i přes pravomocné zproštění obžaloby v nevinu žalobce nevěří a mají za to, že to žalobci jen prošlo. Z emailové komunikace založené v trestním spisu navíc plyne, že družstevníci měli žalobce „za zločince“ už před trestním stíháním a byli to právě oni, kdo na něj podali trestní oznámení. Přišel kvůli trestnímu stíhání o řadu přátel, z nichž někteří byli právě z [REDAKCE]. Ztrátu přátel tak nelze zcela přičítat státu. Pokud jde o pracovní život, bylo prokázáno, že žalobcovu podnikání je založeno na kontaktech s lidmi, na dobrých referencích, o které v důsledku trestního stíhání přišel, přišel o stávající klientské portfolio. I zde je však nutno zdůraznit, že pokud se jednalo o lidi z [REDAKCE], nelze to zcela přičítat státu, neboť jejich negativní pohled na žalobce jako podvodníka zde existoval již před trestním stíháním, nezávisle na jeho zahájení. Bylo prokázáno i dotčení majetkové sféry žalobce, když měl po dobu trestního stíhání (a ještě 4 měsíce po jeho skončení) zablockovánu podstatnou část majetku. V kombinaci se snížením příjmů z podnikatelské činnosti se pak dostával do obtížné finanční situace, kdy si musel půjčovat na splácení hypotéky a úhradu dalších výdajů. Velmi potupně žalobce vnímal, že splátky hypotéky musel platit v hotovosti, když pro zablockování účtů byl veden, jako by byl v exekuci. Kvůli zablockování majetku přišel i o možnost vylepšit si podmínky hypotéky při skončení doby fixace.

2) Ohledně řízení u OS Pardubice, že žalobce byl stíhán pro trestný čin zpronevěry dle § 206 odst. 1, 4 písm. d) tr. zák., za který mu hrozil trest odnětí svobody ve výměře 2 až 8 let, byl tedy ohrožen poměrně vysokou trestní sazbou, a byť byl do té doby zcela bezúhonný, v případě uznání viny se evidentně musel obávat uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, k čemuž došlo v případě prvního vydaného rozsudku. I zde platí, že se žalobce měl dopustit stíhaného jednání vůči lidem již jednou podvedeným, a jednalo se tedy o mimořádně citlivou záležitost, se kterou byl (oproti jinak obvykle vnímané majetkové trestné činnosti) spojen velmi silný společenský odsudek. Jako zásadní skutečnost je nutno zmínit, že žalobce byl v předmětné trestní věci nepravomocně odsouzen k citelnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody a současně mu bylo uloženo nahradit škodu ve výši téměř 1 mil. Kč, což i s ohledem na konečný výsledek řízení, kdy trestní stíhání bylo označeno za nepřijatelné, muselo být pro žalobce obzvláště frustrující. Navíc toto (být nepravomocné) odsouzení mohlo žalobci uškodit i v souběžně projednávané věci u KS HK, minimálně si to žalobce mohl myslet, zejména pak lidi z [REDAKCE] utvrdilo v důvodnosti jejich náhledu na žalobce jako zločince. To jsou vše okolnosti, které intenzitu vzniklé nemajetkové újmy (dosti podstatným způsobem) zvyšují. Trestní stíhání trvalo 3 roky a 11 měsíců. S ohledem na skutečnost, že orgány činné v trestním řízení nebyly po zrušení vydaného rozsudku a vrácení věci do přípravného řízení schopny po dobu dalších téměř tří let věc řádně vyšetřit a zejména posoudit (ne)existenci překážky pro další vedení trestního stíhání, kdy úkonů bylo v dané době prováděno minimum, nelze již celkovou dobu řízení považovat za přiměřenou. Při hodnocení újmy vzniklé z nezákonného trestního stíhání je však více než přiměřenost délky rozhodná délka trestního stíhání jako taková. Doba tří let a jedenáct měsíců je objektivně dlouhá, a délku trestního stíhání je tak i zde nutno považovat za kritérium, které intenzitu nemajetkové újmy zvyšuje. Nebylo prokázáno, že by trestní stíhání bylo vůči žalobci zahájeno a dále vedeno nějak svévolně či dokonce šikanózně. K tíži státu je však nutno přičíst, že orgány činné v trestním řízení si od samého počátku neujasnily povahu stíhaného jednání, zda samo o sobě může vůbec představovat trestnou činnost, a zejména se z počátku vůbec a následně nedostatečně zabývaly otázkou, zda toto jednání nepatří do širšího rámce jednání, za které byl žalobce (jako za jinou trestnou činnost) stíhán v paralelním řízení. Byly prokázány výrazné dopady zejména do osobní roviny žalobce. Trpěl nervozitou, obavami o budoucnost svou i své rodiny, což pak vyústilo i v drobné psychické problémy, pro které se žalobce svépomocně léčil. Zde byly tyto obavy zpočátku menší, když žalobce měl za to, že věc musí rychle skončit, a nevěřil, že by to mělo špatně dopadnout,

proto o ní svým blízkým zpočátku neřekl. O to větší pak byl pro žalobce šok, když byl v prvním stupni odsouzen k 3,5 letům odnětí svobody nepodmíněně a byla mu uložena povinnost nahradit škodu. I tato trestní věc pak u žalobce vyvolala hluboký pocit křivdy plynoucí z toho, že za činnost ku prospěchu bytového družstva a družstevníků byl nakonec trestně stíhán. Dopady do rodinného života v souvislosti s touto trestní věcí byly prokázány jen v minimálním rozsahu. Manželka začala toto trestní žalobce opravdu vnímat až ve chvíli, kdy byl žalobce prvostupňově odsouzen, ale jejich vztahy to již dále nenarušilo, sama mezi těmi trestními věcmi nerozlišovala. Na druhou stranu však žalobce s manželkou zejména kvůli odsouzení v této trestní věci odložili pořízení druhého potomka. Rodiče manželky se to dozvěděli též až po odsouzení, žádný konkrétní dopad prokázán nebyl, rodiče žalobce se to pak dozvěděli až s velkým časovým odstupem, kdy již byla vyřešena věc u KS HK. Na rozdíl od druhé věci nebylo u tohoto trestního stíhání prokázáno, že by se informace o jeho vedení nějak zásadně rozšířila po okolí. Pokud to okolí již vědělo, tak většinou vůbec nerozlišovalo, že se jedná o jinou/další trestní věc a vše bralo jako jedno trestní stíhání kvůli [REDAKCE]. Více o tom věděli a dokázali to rozlišit zřejmě právě jen lidé z [REDAKCE] které však vedení dalšího trestního stíhání utvrzovalo v jejich názoru na žalobce jako zloděje a podvodníka. I zde však platí shora uvedené, tj. že družstevníci měli žalobce „za zločince“ již mnohem dříve a bez ohledu na vedení trestního stíhání, kdy i vedení tohoto druhého trestního stíhání právě oni iniciovali. Předmětný následek tak nelze zcela přičítat státu. Stran trestního stíhání u OS Pardubice nebyla prokázána medializace. S tímto trestním stíháním a zejména pak s nepravomocným odsouzením v této věci částečně souvisely tlaky na ukončení spolupráce s [REDAKCE]. Jinak ztráta klientské základny souvisela s trestním stíháním u KS HK.

6. Soud I. stupně dospěl k závěru, že v důsledku obou trestních stíhání vznikla žalobci výrazná nemajetková újma, zásadnější pak v důsledku trestního stíhání vedeného u KS HK. Vznik nemajetkových újem nespороval ani žalovaný, když tyto částečně odškodnil. Nesouhlasil s názorem žalovaného, že by se v případě obou uvedených trestních stíhání mělo jednat o újmu jedinou a že by za dobu, kdy se tato stíhání časově překrývala, mělo být žalobci poskytnuto pouze jedno odškodnění. I když obě stíhání spolu věcně souvisela, probíhala samostatně, u jiných orgánů činných v trestním řízení a zejména s jiným průběhem. Podstatné pak je, že zejména žalobce, jehož nemajetková újma je nyní odškodňována, vnímal obě stíhání odděleně a spojoval s nimi (částečně) rozdílné následky. Proto je namístě posuzovat každé z trestních stíhání a z nich plynoucí újmy samostatně a případné překryvy zohlednit právě v odlišení jednotlivých následků, které lze přičíst tomu kterému trestnímu stíhání (či oběma), jako součásti té které nemajetkové újmy. Újmy vzniklé žalobci je nutno nahradit v penězích, když pouhé konstatování porušení práva, resp. vydání nezákonného rozhodnutí, a omluva nejsou dostatečné. Akcentoval zejména povahu trestné činnosti, pro kterou byl žalobce stíhán, a z ní plynoucí hluboký pocit křivdy, v případě stíhání u KS HK pak šíři prokázanych následků v jednotlivých sférách života žalobce.
7. Případ žalobce soud I. stupně porovnal s věcmi vedenými u tamního soudu pod sp. zn. [REDAKCE] (viz bod 57 odůvodnění napadeného rozsudku).
8. V případě stíhání u KS HK považoval za přiměřenou výši zadostiučinění 350 000 Kč. Jelikož žalobce na náhradu této nemajetkové újmy obdržel částku 95 000 Kč, soud žalobě jako důvodné vyhověl do částky 255 000 Kč a do zbylých 4 650 000 Kč ji jako nedůvodnou zamítl.
9. V případě řízení vedeného u OS Pardubice považoval za přiměřenou výši zadostiučinění 100 000 Kč. Jelikož žalobce na náhradu této nemajetkové újmy obdržel již před zahájením řízení částku 30 000 Kč, soud žalobě jako důvodné vyhověl do částky 70 000 Kč a do zbylých 900 000 Kč ji jako nedůvodnou zamítl.
10. O příslušenství pohledávky soud I. stupně rozhodl dle § 15 odst. 1 OdpŠk a nařízení vlády č. 351/2013 Sb.

11. O nákladech rozhodl dle § 142 odst. 1 v kombinaci s § 146 odst. 2 větou druhou o. s. ř. a výrok o náhradě nákladů státu opřel o § 148 odst. 1 o. s. ř.
12. Proti rozsudku soudu I. stupně žalovaný podal v zákonné lhůtě odvolání směřující do vyhovujících výroků o věci samé (III a V) a výroku o nákladech řízení (VII) z důvodů dle § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř. Setrval na svém stanovisku, že jím poskytnutá forma zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva, omluvy a poskytnutí finančního zadostiučinění ve výši 95 000 Kč a 30 000 Kč (za obě trestní stíhání), se s přihlédnutím k obdobným srovnatelným případům jeví jako dostatečná. Nezotožnil se se závěrem soudu I. stupně, že obě trestní řízení *jsou ve svém důsledku a ve vztahu k dopadům do osobnostní sféry žalobce řízeními zcela samostatnými, majícími každé svůj individuální dopad do sféry žalobce a které je nutné odškodňovat samostatnými částkami*. Byť byla o témže skutku vedena dvě samostatná trestní stíhání, není to důvodem k tomu, aby tato řízení byla posuzována zcela izolovaně a odškodňována zcela samostatně. Poukázal na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 22. května 2019, č. j. [REDAKCE], v němž bylo přiznáno odškodnění ve výši 180 000 Kč za 56 měsíců a 23 dnů (tj. částka 3.174,60 Kč). Soudem I. stupně poskytnuté zadostiučinění za vedení trestního řízení Okresního soudu v Pardubicích má již být z větší části obsaženo v zadostiučinění poskytnutém v souvislosti Navrhl, aby odvolací soud napadené rozhodnutí ve výroku III., výroku V., jakož i v akcesorickém výroku VII. zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení, případně aby sám napadené rozhodnutí změnil tak, že žaloba se v plném rozsahu zamítá.
13. Žalobce se ve svém písemném vyjádření k odvolání ztotožnil se závěry soudu prvního stupně. Zdůraznil, že to byly orgány činné v trestním řízení, které rozhodly o dvou trestních stíháních, a že každé z nich zasáhlo do sfér žalobce různým způsobem, v každém byl obviněn z jiné závažné trestné činnosti. Mohly obě trestní stíhání spojit. Navrhl potvrzení rozsudku soudu prvního stupně a přiznání náhrady nákladů odvolacího řízení.
14. Z podnětu a v mezích podaného odvolání odvolací soud přezkoumal v systému neúplně apelace napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vyhlášení (ust. §§ 212 a 212a odst. 1, 5 o. s. ř.), a odvolání neshledal důvodným.
15. Soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil správný a úplný skutkový podklad, zjištěné skutečnosti zákonem stanoveným způsobem zhodnotil a věc zcela správně posoudil i po stránce právní. S přílehlavým a vyčerpávajícím odůvodněním napadeného rozsudku se odvolací soud zcela ztotožňuje a pro stručnost na ně odkazuje. Žalovaná svoji argumentaci uplatnila v řízení před soudem I. stupně a ten se s ní v odůvodnění svého rozhodnutí beze zbytku vypořádal (viz. bod 55). Stěžejní pro posouzení je, že byla vedena dvě na sobě nezávislá trestní stíhání, různými orgány činnými v trestním řízení, v nichž byly žalobci kladeny za vinu různé trestné činy, trvala různou dobu, zcela se nepřekrývala a jejich dopady do osobnostní sféry žalobce nebyly stejné, jak správně odlišil soud I. stupně. Pokud žalovaný poukazoval na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 5. 2019, č. j. [REDAKCE] není v něm posuzovaná věc s věcí touto srovnatelná už jen proto, že vůči tamní žalobkyni bylo vedeno pouze jedno trestní stíhání.
16. Pochybení soudu prvního stupně nebylo shledáno ani v akcesorickém výroku o nákladech řízení, odvolací soud proto napadený rozsudek v rozsahu odvoláním dotčeném jako věcně správný podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
17. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle §§ 224 odst. 1 a 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobce měl i v odvolacím řízení úspěch, má proto vůči neúspěšnému žalovanému právo na náhradu nákladů, které mu v tomto stadiu řízení vznikly. Jsou tvořeny odměnou advokáta za 2 úkony právní služby (písemné vyjádření k odvolání a účast u odvolacího jednání) po 6 200 Kč, 2 paušály po 300 Kč a 21% DPH ve výši 2 730 Kč, celkem 15 730 Kč (ust. §§ 1 odst. 1, 9 odst. 4 písm. a/, 12 odst. 3 a 13 odst. 3 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního

tarifu a ust. § 137 odst. 3 o. s. ř.). O lhůtě splatnosti a platebním místě bylo rozhodnuto dle §§ 160 odst. 1 a 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím soudu prvního stupně, a to do dvou měsíců od jeho doručení, za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř.

Praha 20. dubna 2021

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu